

IŠRAŠAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS PETICIJŲ KOMISIJA

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS PETICIJŲ KOMISIJOS POSĖDŽIO
PROTOKOLAS

2022-06-02 Nr. 35-5

Vilnius

DARBOTVARKĖ:

A. Miškinio peticijos dėl būtinybės ministerijoms ir kitoms valdžios įstaigoms savo nuostatuose nurodyti Lietuvos Respublikos civilinį kodeksą ir savo veikloje juo vadovautis nagrinėjimas iš esmės ir sprendimas dėl peticijoje išdėstytų reikalavimų ir siūlymų tenkinimo.

SVARSTYTA. A. Miškinio (toliau – Pareiškėjas) peticijos dėl būtinybės ministerijoms ir kitoms valdžios įstaigoms savo nuostatuose nurodyti Lietuvos Respublikos civilinį kodeksą ir savo veikloje juo vadovautis nagrinėjimas iš esmės ir sprendimas dėl peticijoje išdėstytų reikalavimų ir siūlymų tenkinimo.

Pareiškėjo teigimu, būtina įtraukti Civilinį kodeksą į sąrašą teisės aktų, kuriais savo veikloje turi vadovautis valdžios įstaigos ir institucijos, kurių nuostatus tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Komisijai išvadas pateikė Teisingumo ministerija ir Vidaus reikalų ministerija.

Komisijos posėdyje Pareiškėjas nedalyvavo.

Teisingumo ministerijos nuomone, pareiga ministerijoms savo veikloje vadovautis įstatymais yra įtvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 29 straipsnio 6 dalyje (ministerijos „savo veiklą grindžia Lietuvos Respublikos Konstitucija, įstatymais, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Vyriausybės nutarimais, kitais teisės aktais“), todėl pakartotinis šios nuostatos įtvirtinimas poįstatyminiame akte (nuostatuose) laikytinas pertekliniu. Vykdydamos konkrečias joms pavestas funkcijas ministerijos ar kitos įstaigos visais atvejais turi tiek teisių ir pareigų, kiek joms yra suteikta įstatymais.

Vidaus reikalų ministerijos nuomone, valdžios įstaigų ir institucijų, kurių nuostatus tvirtina Vyriausybė, juridinė forma yra biudžetinė įstaiga, kurios steigimą, pertvarkymą, pabaigą, veiklą ir valdymą reglamentuoja Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas. Šio įstatymo 2 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad biudžetinė įstaiga savo veikloje vadovaujasi Konstitucija, Civiliniu kodeksu, šiuo ir kitais įstatymais, kitais teisės aktais ir savo nuostatais. Ši Biudžetinių įstaigų įstatymo nuostata, kurioje Civilinis kodeksas yra paminėtas iš karto po Konstitucijos, ne tik įpareigoja visas biudžetines įstaigas savo veikloje (taip pat ir priimant poįstatyminius teisės aktus) vadovautis Civiliniu kodeksu, bet ir parodo Civilinio kodekso išskirtinę svarbą, kai yra kalbama apie biudžetines įstaigas ir jų veiklą.

Jeigu kai kurios biudžetinės įstaigos savo nuostatuose nenurodo Civilinio kodekso, tai niekaip nesumenkina jo svarbos ir neatleidžia nuo atsakomybės juo vadovautis savo veikloje, nes jis, kaip vienas iš svarbiausių įstatymų biudžetinių įstaigų veikloje, nurodytas Biudžetinių įstaigų įstatyme ir visoms biudžetinėms įstaigoms yra privalomas.

Biudžetinių įstaigų įstatymo 6 straipsnio 2 dalyje, reglamentuojančioje biudžetinių įstaigų nuostatuose privalomai dėstomą informaciją, reikalavimas pateikti teisės aktų (įskaitant ir Civilinį kodeksą), kuriais biudžetinė įstaiga vadovaujasi savo veikloje, sąrašą nenustatytas, todėl biudžetinės įstaigos, savo nuostatuose nenurodančios Civilinio kodekso, Biudžetinių įstaigų įstatymui nenusižengia.

Tiek Teisingumo ministerija, tiek Vidaus reikalų ministerija atkreipė dėmesį, kad Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2007 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. 1V-15 patvirtintose Ministerijų, Vyriausybės įstaigų, įstaigų prie ministerijų nuostatų rengimo rekomendacijose iš esmės kalbama ne apie konkrečius įstatymus, kuriais vadovaujamosi įstaigos veikloje, o valdymo sritis ir funkcijas, kurios yra pavestos įstatymais. Atsižvelgiant į skirtingas veiklos sritis ir visiškai skirtingas vykdomas funkcijas, įstaigų ir institucijų

nuostatuose išvardijami (išskiriami) skirtingi įstatymai, kuriais vadovaujamosi vykdant savo veiklą.

Ministerijų ir kitų įstaigų nuostatuose papildomas punktas, nurodantis joms savo veikloje vadovautis Civiliniu kodeksu, būtų vertinamas kaip perteklinė, pridėtinės vertės nesukurianti nuostata (Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298, 76 punktas).

Komisijos nuomone, atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Pareiškėjo peticijoje išdėstyti reikalavimai ir siūlymai netenkintini.

NUTARTA (bendru sutarimu):

1. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos peticijų įstatymo 13 straipsnio 3 dalimi, teikti Vyriausybei išvadą – pasiūlyti Vyriausybei netenkinti A. Miškinio peticijoje išdėstytų reikalavimų ir siūlymų.

2. Apie Komisijos sprendimą informuoti Pareiškėją.

Posėdžio pirmininkė, teisingumo viceministrė

Jurga Greičienė

Posėdžio sekretorė

Vaiva Bernotaitė